

UCHWAŁA NR V/.../2019
RADY POWIATU W WĄBRZEŹNIE

z dnia 28 marca 2019 r.

w sprawie przyjęcia raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Powiatu Wąbrzeskiego

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) i art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, 1356, 1479, 1564, 1590, 1592, 1648, 1722 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 42) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wąbrzeskiego” za okres 2017 – 2018 r., w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.) Zarząd Powiatu sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Powiatu.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska (zwanego dalej Programem). Przedstawiony raport dotyczy weryfikacji postępów z realizacji zadań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, przyjętym Uchwałą Nr XVIII/88/2016 Rady Powiatu Wąbrzeskiego z dnia 19 października 2016 r.

Raport ten po jego akceptacji przez Radę Powiatu w Wąbrzeźnie zostanie przekazany Marszałkowi Województwa, który na jego podstawie sporządzi raport z realizacji Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska.

Zarząd Powiatu w Wąbrzeźnie

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Powiatu Wąbrzeskiego za lata 2017-2018

Wąbrzeźno, styczeń 2019 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 18 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj.: Dz.U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.) organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie powiatu.

Program ochrony środowiska jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki w zakresie środowiska prowadzonej przez powiat i określającym wynikające z nich cele, kierunki interwencji oraz zadania. Podstawą prawną tego dokumentu jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj.: Dz.U. 2018, poz. 799 z późn. zm.), która nakłada na zarząd powiatu obowiązek wykonania i uchwalenia raportu.

Dokument pn. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” został przyjęty Uchwałą Nr XVIII/88/2016 Rady Powiatu Wąbrzeskiego z dnia 19 października 2016 r.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji Programu ochrony środowiska. Przyjęto, że Raport będzie służył ocenie realizacji celów, kierunków interwencji i zadań przyjętych w programie ochrony środowiska w 10 obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pole elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobiegnie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, poważne awarie.

Przy opracowaniu Raportu zostały wykorzystane materiały udostępnione przez:

- Starostwo Powiatowe,
- Urzędy gmin tworzących powiat (Miasto Wąbrzeźno, Dębowa Łąka, Książki, Płużnica i Ryńsk),
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,

Na potrzeby opracowania dokonano ankietyzacji wszystkich jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład powiatu.

II. Realizacja Programu Ochrony Środowiska

Tak jak w POŚ tak i teraz informacje na temat stanu realizacji zostały zamieszczone

w

7 blokach tematycznych:

- Ochrona zasobów przyrodniczych;
- Ochrona powierzchni ziemi;
- Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
- Ochrona powietrza atmosferycznego;
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi i hałasem;
- Edukacja ekologiczna;
- Ochrona przed odpadami;

1. Ochrona zasobów przyrodniczych

Głównym celem ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu jest zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przewracanie do stanu właściwego jej składników, w szczególności ekosystemów zachowanych w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego. Ochrona najcenniejszych przyrodniczo ekosystemów i siedlisk powinna być realizowana poprzez obejmowanie ich ochroną prawną m.in. jako pomniki przyrody i użytki ekologiczne – zadanie gmin.

Tabela Nr 1 W latach 2017-2018 zrealizowano następujące działania proekologiczne w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych:

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania
1.	Popularyzowanie idei ochrony przyrody w społeczeństwie	Zadanie własne wszystkich jednostek	Zadanie to jest na bieżąco realizowane i ściśle wiąże się z edukacją ekologiczną. Organizowanie i współuczestniczenie we wszelkiego rodzaju konkursach i akcjach np. „Sprzątania Świata”, „Dzień Ziemi”, „Powiatowa Olimpiada Wiedzy Rolniczej”, „Piękna Zagroda”,
2.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania jej zasobów	Zadanie własne wszystkich jednostek	Praca ciągła - wydawanie decyzji na wcinę drzew oraz ich kontrola
3.	Zalesianie gruntów rolnych	Właściciele gruntów oraz Nadleśnictwa, ARiMR	Praca ciągła - naliczanie miesięcznych ekwiwalentów za zalesione grunty rolne Zalesianie gruntów z udziałem środków UE prowadzone przez ARiMR
4.	Wykonanie i zatwierdzanie planów urządzenia lasów niepaństwowych i inwentaryzacja stanu lasów, Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta	W 2018 Starosta zatwierdził uproszczone plany urządzenia lasu na lata 01.01.2018 r. do dnia 31.12.2027 r dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie gmin Dębowa Łąka, Książki, Miasto Wąbrzeźno, Płużnica i Ryńsk - powierzchnia lasów w powiecie 1132 ha.
5.	Wprowadzanie zadrzewień	Urzędy gmin, właściciele i użytkownicy gruntów	Współpraca i zobowiązanie Gmin do nowych nasadzeń: <ul style="list-style-type: none"> – Miasto Wąbrzeźno <ul style="list-style-type: none"> • 788 szt. drzew • 425 m² (1271 szt.) krzewów – Dębowa Łąka <ul style="list-style-type: none"> • 4805 szt. drzew • 103 m² krzewów – Książki <ul style="list-style-type: none"> • 10984 szt. drzew – Płużnica <ul style="list-style-type: none"> • 534 szt. drzew – Ryńsk <ul style="list-style-type: none"> • 1204 szt. drzew • 80 m² krzewów

2. Ochrona powierzchni ziemi

Najważniejszym kierunkiem działań w zakresie ochrony zasobów kopalin jest ich racjonalne pozyskiwanie zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego oraz wydanymi koncesjami. Nie mniej ważne są też działania ukierunkowane na rekultywację terenów zdegradowanych w wyniku prac wydobywczych. Sposób rekultywacji i zagospodarowania terenu po zakończeniu eksploatacji określa starosta

Tabela Nr 2 Działania związane z ochroną ziemi

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania
1.	Wygaszenie koncesji	Podmioty gospodarcze eksploatujące złoża	Wygaszono 1 koncesję
2.	Racjonalne pozyskiwanie kopalin ze złóż	Podmioty gospodarcze eksploatujące złoża	Współpraca i nadzór nad zakładami górnictwa podlegającymi pod Starostę (5 koncesji)
3.	Maksymalne ograniczenie przekształceń powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalin	/ Okręgowy Urząd Górniczy	

3. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Ocenia się, że w skali powiatu większość ścieków jest odprowadzane do środowiska poza kanalizacją. Znaczna część zabudowań na terenach rolniczych jest rozproszona i budowa zbiorczych systemów zbierania nieczystości jest ekonomicznie nieopłacalna.

Tabela Nr 3 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków w powiecie wąbrzeskim

Gmina	Długość sieci [km]		Liczba oczyszczalni przydomowych		Wskaźnik skanalizowania gminy	
	Stan na 2015	Stan na 2018	Stan na 2015	Stan na 2018	Stan na 2015	Stan na 2018
M. Wąbrzeźno	54,32	55,49	20	34	99,00 %	99,00 %
Ryńsk	36,81	46,80	b.d.	144	14,19 %	17,15 %
Dębowa Łąka	27,04	27,04	59	64	25,63 %	28,00 %
Książki	26,04	26,04	154	154	38,00 %	38,00 %
Pluznica	74,90	76,69	112	206	55,00 %	56,00 %
RAZEM	219,11	232,06	345	602	-	

Tabela Nr 4 Działania związane ochroną wód powierzchniowych i podziemnych

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania w latach 2017-2018
1.	Rozbudowa lub modernizacja systemów kanalizacyjnych	Gmina Miasto Wąbrzeźno	Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, deszczowej w ul. Wiśniowej, ul. Wspólnej, ul. 750-lecia w Wąbrzeźnie, Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Sportowej, Tysiąclecia i Spokojnej oraz przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Wiśniowej I etap, Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Mickiewicza, Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Chełmińskiej, Modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej w ul. Jesionowej, Świerkowej i Polnej w Wąbrzeźnie.
2.	Nadzór i funkcjonowanie systemów oczyszczania ścieków komunalnych	WIOS/ MZECWiK	Stały nadzór

3.	Edukacja ekologiczna rolników w zakresie wdrażania Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	ODR Minikowo	Wspieranie działań prowadzonych przez ODR
4.	Udzielanie pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do wód i gleby- do 31.12.2017 r.	Starosta	Zadanie własne – wydano 18 pozwoleń wodnoprawnych

4. Ochrona powietrza atmosferycznego i poprawa klimatu akustycznego

1. Największym problemem w skali województwa kujawsko-pomorskiego pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym, zarówno PM₁₀, jak i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenem. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w zagłębieniach terenu). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Poziom zanieczyszczenia powietrza wynika bezpośrednio z emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz warunków meteorologicznych. Ocenia się, że największy, potwierdzony badaniami, negatywny wpływ na jakość powietrza ma emisja z obiektów mieszkalnych: lokalnych kotłowni i palenisk domowych, wyposażonych w niskie emitory, zlokalizowanych często w centralnych, gęsto zabudowanych obszarach miast, a także emisja związana z ruchem samochodowym. Poprawa nawierzchni dróg nie tylko przyczynia się do polepszenia warunków drogowych, ale także do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego oraz do poprawy jakości powietrza. Poprawa nawierzchni dróg jest również działaniem podejmowanym w celu zmniejszenia uciążliwości hałasu drogowego i poprawy stanu środowiska akustycznego.

Klasyfikację zanieczyszczeń wykonuje się odrębnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi i odrębnie ze względu na ochronę roślin. W ocenie rocznej za 2017 rok, podobnie jak w ocenie za lata 2012-2016, odrębnej ocenie nie podlegają uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej, jak to miało miejsce w latach poprzednich, co związane jest z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 1031).

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- klasa B - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (ze względu na to, że w 2017 roku nie obowiązywał żaden margines tolerancji, nie było podstaw nadania klasy B),
- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dane dotyczące zmian jakości powietrza na terenie powiatu wąbrzeskiego uzyskano z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Rocznej oceny jakości powietrza dokonuje się w tzw. strefach. Obszar powiatu wąbrzeskiego wchodzi w skład strefy kujawsko-pomorskiej. W 2017 r. jakość powietrza w strefie kujawsko-pomorskiej – ochrona zdrowia przedstawiała się następująco:

As(PM10))	BaP(PM10))	C6H 6	C O	Cd(PM10))	NO 2	Ni(PM10))	O 3	PM1 0	PM2. 5	Pb(PM10))	SO 2
A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A

- As – arsen
- BaP – benzo(a)piren
- C₆H₆ – benzen
- CO – tlenek węgla
- Cd – kadm
- NO₂ – dwutlenek azotu
- Ni – nikiel
- O₃ – ozon
- PM10 – pył zawieszony
- PM 2,5 – pył zawieszony
- Pb – ołów
- SO₂ – dwutlenek siarki

2. Zagrożenie hałasem na terenie powiatu wąbrzeskiego związane jest głównie z hałasem komunikacyjnym i odnosi się do terenów przyległych do głównych tras drogowych i kolejowych oraz do terenu miasta Wąbrzeźno. Do głównych czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu komunikacyjnego należą:

- natężenie ruchu,
- struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego,
- stan techniczny pojazdów,
- rodzaj i stan techniczny nawierzchni,
- organizacja ruchu drogowego,
- charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Tabela Nr 5 Działania związane z ochroną powietrza atmosferycznego i poprawą klimatu akustycznego

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania w latach 2017-2018
1.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Właściciele budynków	Zadanie realizowane w budynkach będących własnością Powiatu: budynki Starostwa, sala gimnastyczna ZSO, budynek ZSZ przy ul. Królowej Jadwigi. Gm. Miasto Wąbrzeźno – sala gimnastyczna. Gm. Dębowa Łąka – świetlice w Dębowej Łące i Wielkich Radowiskach. Gm. Płużnica – budynki w Płużnicy i Płachawach
2.	Wydawanie pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	Starosta	Zadanie własne – wydano 5 pozwoleń: – Reflex Polska Sp. z o.o. – Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe Dariusz

			<p>Dziewięcki,</p> <ul style="list-style-type: none"> - MASZDROL Sp. z o.o. - Zakład Produkcyjno – Usługowemu HYDRO – VACUUM Wąbrzeźno Sp. z o.o. - PLAST-FARB Spółka z o.o.
3.	Modernizacja ogrzewania węglowego poprzez systemy dofinansowania wymiany kotłów w budynkach osób fizycznych na terenach gmin i miast nie objętych wymogiem realizacji PONE	Gmina Miasto Wąbrzeźno	Zadanie własne - z dotacji mogły skorzystać osoby fizyczne i wspólnoty mieszkaniowe z terenu miasta Wąbrzeźna
	Wprowadzenie ustaleń do mpzp sprzyjających ograniczeniu zagrożenia środowiska hałasem	Gminy	Bieżąca współpraca z gminami
4.	Bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych i gminnych	Powiat/gminy	<p>Powiat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odnowa nawierzchni drogi powiatowej Nr 1713C Książki – Kruszyny, - Przebudowa drogo powiatowej Nr 1411C Bursztynowo – Blizno, - Przebudowa drogi powiatowej Nr 1723C Wałycz – Wałeczyk, - Przebudowa drogi powiatowej nr 1710C Wąbrzeźno – Książki na odcinku od km 5+140 do km 11+662, - Odnowa nawierzchni drogi powiatowej Nr 1727C Dębowa Łąka – Wielkie Radowiska na odcinku od km 0+750 do km 1+200 <p>Gminy:</p> <p>Miasto Wąbrzeźno</p> <ul style="list-style-type: none"> - nowa nawierzchnia na ul. Pod Młynik na odcinku 536 mb, - przebudowa ulic Towarzystwa Jaszczurczego, Topolowej, Akacjowej, Żeglarskiej i Mickiewicza, Krasickiego, Słowackiego, 1000-lecia, Sportowej, <p>Gmina Ryńsk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa dróg gminnych nr 070319C i nr 070320C relacji Czystochleb - Małe Radowiska - modernizacja drogi dojazdowej nr 070246C do gruntów rolnych w Jaworzu - modernizacja drogi dojazdowej nr 070309C do gruntów rolnych w Orzechówku.

5. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Do najważniejszych źródeł pól elektromagnetycznych występujących na terenie powiatu wąbrzeskiego należą:

- jedna napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV, dwie napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 220 kV i cztery linie o napięciu 110 kV i jedna stacja transformatorowa 110/15 kV.,
- stacje bazowe telefonii komórkowej obsługiwane przez operatorów: T-Mobile, ORANGE, PLUS GSM i P4.

Wszelkie urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne są tak usytuowane i zamontowane, iż nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska.

Tabela Nr 6 Działania związane z ochroną przed polami elektromagnetycznymi

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania w latach 2017-2018
1.	Utworzenie pełnej inwentaryzacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Powiat / operatorzy sieci	Na bieżąco aktualizowany jest rejestr. Zgłoszonych zostało 11 instalacji – stacje bazowe telefonii komórkowej
2.	Wprowadzenie ustaleń do mpzp sprzyjających ograniczeniu zagrożenia środowiska hałasem	Gminy	Bieżąca współpraca z gminami

6. Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna na terenie powiatu wąbrzeskiego prowadzona jest głównie w placówkach oświatowych. System kształcenia uczniów nastawiony jest na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej. Realizując programy ekologiczne szczególną uwagę zwraca się na prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie. Ukazuje się efekty zarówno negatywnej, jak i pozytywnej działalności człowieka w środowisku. W szkołach średnich pojawiają się zagadnienia dotyczące wiedzy o środowisku i relacjach w nim zachodzących, złożoności procesów, którym podlega środowisko oraz konieczności zachowania równowagi ekologicznej pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym, a zachowaniem cennych elementów lokalnego środowiska naturalnego.

Powiat współpracuje sukcesywnie z jednostkami samorządowymi, instytucjami, szkołami i wędkarzami w zakresie podejmowanych cyklicznie przedsięwzięć proekologicznych.

Na terenie powiatu w latach 2017 - 2018 organizowane były m.in. konkursy piękna zagroda, proekologiczne akcje typu „Dni Ziemi”, „Sprzątanie brzegów jezior”, „Zamień odpady na klasowe wypady”, piknik ekologiczny – powitanie jesieni itp.

Tabela Nr 7 Przedsięwzięcia związane z edukacją ekologiczną

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania w latach 2017-2018
1.	Bieżąca informacja na stronie internetowej Starostwa Powiatowego o stanie środowiska i prowadzonych działaniach w tym zakresie	Zadanie własne wszystkich jednostek	Praca ciągła realizowana na bieżąco
2.	Organizacja konkursów wiedzy ekologicznej „Piękna Zagroda”, organizacja akcji edukacyjnych (Sprzątanie Świata, Sprzątanie	gminy, powiat	Praca ciągła

	brzegów jezior), kreowanie aktywnych form edukacji ekologicznej		
3.	Wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej Szkolenia rolników w zakresie rolnictwa ekologicznego i agroturystyki	ODR Minikowo,	Praca ciągła

7. Ochrona przed odpadami

System gospodarowania odpadami komunalnymi prowadzony jest przez poszczególne samorządy gminne. Szczegółowe zasady prowadzenia gminnej gospodarki odpadami komunalnymi określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018, poz. 1454 ze zm.), zgodnie z którą gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp). W latach 2017-2018 na terenie Powiatu zebrano 6 083,21 Mg odpadów komunalnych.

Tabela Nr 8 Przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania w latach 2017-2018
1.	Likwidacja zagrożeń środowiska powodowanych przez nielegalne składowanie odpadów (likwidacja dzikich wysypisk śmieci)	Gminy	Praca ciągła
2.	Bezpieczne dla zdrowia ludzi usunięcie wyrobów zawierających azbest i zdeponowanie ich na wyznaczonych składowiskach w sposób eliminujący ich negatywne oddziaływanie. Opracowanie gminnych programów usuwania azbestu i ich realizacja	Gmina/Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	Praca ciągła, dodatkowo Gminy udzielają dotacji do utylizacji azbestu przy pomocy środków WFOŚiGW
3.	Doskonalenie lokalnego systemu gospodarki odpadami	Gminy	Praca ciągła
4.	Dostosowanie postępowania z odpadami do wymogów prawa	Gminy, Starosta	Nadzór i kontrola wydawanych decyzji

III. Nakłady poniesione w latach 2017- 2018 na realizację POŚ

Tabela Nr 9 Nakłady poniesione w latach 2017- 2018 na realizację POŚ

L.P.	Wyszczególnienie	Nakłady poniesione przez Powiat Wąbrzeski (PLN)
1.	Ochrona zasobów przyrodniczych	465 213,5 (422 420 zł ARiMR - ekwiwalenty i 42 793 nadzór nad lasami)
2.	Ochrona powietrza atmosferycznego	1 195 089,37 - termomodernizacja
3.	Ochrona przed hałasem, przed polami elektromagnetycznymi, zapobieganie poważnym awariom	11 756 035,55 – remonty dróg
4.	Edukacja ekologiczna	5 250 (3000 zł – WFOŚiGW)
RAZEM		13 416 390,92

Sporządził:
Karol Eichberger